

מסורת הש"ס

א) נרמס לט"ו. ב) ספסות
ג.ד.ה) יוקדקין ב' סוטה
ט. ערך (ל' ד) מילה
י: כהנת' ג' מקולות פ"י
יא) ע"ל. ב) קדושין
ל. א) ספס' פ"ו מ"ה
מ) ספספת פ"ו ה"ד
נ) לפני חלה חיינו יוסב
ס) ר"ה (ט) ונ"ד רש"י
פ) ר"ה ר"י
ק) שמשל, י'
ל) נכרות (מ"ג) ו' נכרים
טו) א) נ"ג. ב) נכרית
יז) חמש שמי עבודות
יח) כ"ה: בתק"ט. ט) ספסל
פ"ח מ"ו.

הגהות ה"ה

א) וכו' כשמי רביעיות של
יין (מכניסין ט"ו הל' ה)
ה"ח ו"ג פ"ה ט"ו:

גלוין הש"ס

רש"י ר"ה הריני כבן
עזאי וכו' והיה אומר כל
הבטי ישראל וכו' נכרות
מ"ה ט"ו ר"ה פ"ה
אליהו וכו' דקיס מ"ה
לחש"ה כענין זה מ"ה
כשמי ק"ט ע"כ ד"ה ה'
ל' ו"ג:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה עובל
שמיית' ג"ב ודש"ס נכס
חמישית. (כ"ה נכרית
כ"ב ל' ד"ה עובל
וע"ש פ"ט ל' ד"ה חוקין)
[ב] ס"ס שפ"לע"ה. ג"ב ל' ג'
י"חא. ס"ד
וע"ש פ"ט ל' ו' ע"ל. ה"ה
מ"ו ל"ג. ג"ל. (ומ"ה)
כ"ד. ח"ה ש"י מ"ה
והצ"ח ה"ה ש"ס מ"ה
(ח):

רבינו הגנאל

ומסקינן הווא בבשיל ולא
בשיל. אמר רבא הריני
כבן עזאי בשוקי כסברא.
ויבא רבא מבתבא אמר
הריני (ירוש' בהמת' כ"ט
ד"ד) בעירובין כ"ט
שהיה כ"ט עזאי ירוש'
בביתבא בשוקי כסברא.
שאלו הווא מרבנן שיעור
תפתין בעירוב כ"ט. א"ל
רבא וכו' מערבין
בפתחין. א"ל הווא
מרבנן ולא והתן כפי'
מעילה פרק רביעי כל
האובלין מערבין לפסול
אל תהיה ככתיב פ"ה.
ובמזון שתי סעודות
לעירוב. קתני מיהל כל
האובלין ואפי' התפתין
אובלין שנים הם
אובלין תן. והוא רבא
הא אמר ר' יוחנן אין
למירין מן הכללות.
כלומר האי קתני כל,
לא דוקא הוא. ואמרין
לא (מכילת' [מכיל] אלא
מקתני ובמזון שתי
סעודות לעירוב וכביצה
לשטא טומאת אובלין.
והני נמי בני טמיו יתנו
ללמד דוקא קתני. ולא
מצא רבא תשובה. ופי'
דאזכרין תפתין בעירובין
עליו. וכן הלכה. ומוכיח
[ק]הי מיהא דהני פסאין
בפתח האתחין שפסאין.
במקור לעירוב הווא כפי'
רבי רבא. וריש בן אלעזר
אומר עובל תבלין
לישרא יק. קשרה
אנונין. וז' רבנים. ואתרוג אחד. ואמר קורסק בר ר' משום (רובין) וכן לעירוב. ואם אירא ניהו ה'
תפתין כשעורו אפרסקין ה'. ושיעור תפתין קב. אפרסקין ולא שכיחי ה'. אמר רב יוסף שרא ליה מיהל לרב
משאבי בר שטובלי דאנא אפרוקינא ויהיה. הא דאמר רב וכן לעירובין [עירובין] אמתותין דתנן כסוף פ"ה. אין פוחתין

בכל מערבין פרק שלישי עירובין

כ"ט.

עין משפט
גר מצוה

מאי אוקמי' רהאי מהאי. נראה לפרש * דקיס ליה להש"ס דרב
יוסף לא שמעיה דרב אמתי' בפירוש אלא משום טעם
דקדק רב יוסף דלמר רב אמתי' ולהכי קאמר מאי אולמיה דהאי
מהאי מאחיה כח נא לדקדק ומשני משום דקתני חצי לוג יין
ואמר רב מערבין בשמי רביעיות יין
וקן מילתא לא אמר רב בפירוש אלא
מכללא דהיהו דוכן לעירוב איתמר
א"כ שמע מניה דוכן לעירוב אמתי'
איתמר דאי אכריתא מנא ליה דקבר
רב מערבין בשמי רביעיות יין דהא
פשיטא דלין ללמוד זה מזה מללא
אמר כל שיעורי עירוב כשיעורי
מתנות עניים: חומץ כ"ד אבבא
בו. היינו רביעית דלמירין
בפרק הדל (דף סה.) וליקני ליה
רביעיתא דחלא כתיבתא:

והושיבו ר' טאד בר' אמתי'.
מוך לעיר היה דעכיר
היה מהלך את כולה דלמיר בני
שהושיבו (דף סה.) אי נמי סבר
לה כרבי יהושע דלמיר אין לו
אלא ארבע אמות ואין לומר משום
דכ"ד מאיר קניס שוגג אטו מוד
דהא דלאורייתא לא קניס וזית ליה
פירקין (דף ל"ה) דתחומין דלאורייתא
ועוד כיון דכשנין כל העיר לכרע
אמות אפילו כמוד נמי מהלך את
את כולה דמוד נמי אית ליה לכרע
אמות. כחוספות רבינו יהודה:
מפני

אפרסקין ושני רבנים ואתרוג אחד ואמר גורסק בר דרי משמיה רב מנשיא
בר שגובלי משמיה רבב יוכן לעירוב והני נמי ליהו כי אפרסקין הני חשיבי
והני לא חשיבי אמר רב יוסף שרא ליה מריה רב מנשיא בר שגובלי אלא
אמרייתא ניהליה אמתי' והוא אמרה אכריתא ר' דתנן "אין פוחתין לעני
בגורן מחצי קב חטין וקב שעורין רבי מליה רבי אומר חצי קב שעורין וקב
וחצי כוסמין וקב רגורות" או מנה דביה רבי עקיבא אומר פרס "וחצי
לוג יין ר"ע אומר רביעיות" ורביעיות שמן ר"ע אומר רביעיות ושאר כל
הפירות אמר אבא שאול "כדי שימכרם ויקח בהן מזון שתי סעודות
ואמר רב וכן לעירוב ומאי אולמיה דהאי מהך אילימא משום דקא
תני בהך תבלין ותבלין לאו בני אכילה ניהו אטו הכא מי לא קתני
חטין ושעורין ולא בני אכילה ניהו אלא משום דקתני חצי לוג יין
ואמר רב "מערבין" בשתי רביעיות של יין מרבעינן כולי האי ש"כ מי
אמר רב וכן לעירוב אהא מתני' קאמר ש"מ אמר מר ובמזון שתי
סעודות לעירוב סבר ר' יוסף למיור עד דאיכא סעודה מהאי וסעודה
מהאי אמר ר' ריה רב אפילו למחצה לשליש ולרביע גופא אמר רב מערבין
בשתי רביעיות של יין ומי בעינן כולי האי והתניא רבי שמעון בן אלעזר
אומר יין כדי לאכול בו: חומץ כדי לטבל בו זיתים ובצלים כדי לאכול בהן
שתי סעודות התם כ' בהמרא מבשלא אמר מר חומץ כדי לטבל בו אמר
רב גידל אמר רב כדי לטבל בו מזון שתי סעודות של ירק איכא דאמרי אמר
רב גידל אמר רב ירק הנאכל בשתי סעודות אמר מר זיתים ובצלים כדי לאכול
בהן מזון שתי סעודות ובצלים מי מערבין והתניא "אמר ר' שמעון בן אלעזר
פעם אחת" ושבת ר' מאיר בערדיסקא ובא אדם אחד לפניו אמר לו ר' עירובת
בבצלים לטיבעין והושיבו ר' מאיר בארבע אמות שלו לא קשיא הא בעלים הא
באימהות דתניא אכל בצל והשכים ומת אין אומרין ממה מת ואמר שמואל
לא שנו אלא בעלים אבל באימהות לית לן בה ובעלין נמי לא אמרין אלא
דלא

אמר רב כדי לאכול בו. חומץ כדי לטבל בו. זיתים ובצלים כדי לאכול בהן שתי סעודות. והוא
סבר רב יוסף עד דאיכא סעודה מהאי וסעודה מהאי מערבין. ואסיקנא (דאפילו למחצה ושליש ולרביעין). וחומץ כדי
לטבל בו (בצלים כדי לאכול מהן) מזון ב' סעודות. הני מילי באמהות אבל בעלין לא. ובעלין נמי לא אמרין אלא

כשיל ולא בשיל. קטיל גברא: איכא
והא חזינן איניש דאכלי ולא מייתי
הסס כבשיל ולא בשיל. כי קאמר
רב המנונה אין מערבין כבשיל ולא
שפיתא הקדירה: ועבדי טוך טוך.
עד שנימוח וכשכחו רומח דומה
כמשמיע קול זה טוך טוך פ':
הריני כבן עזאי בשוקי כסברא.
יומא כדיתא הוה ליה לרבא ואמר להו
לתלמידיו השמא לילי דמתאי והריני
מומין להשיב כחריפות לכל מי שישאלני
כבן עזאי שהיה דורש בשוקי כסברא
ולא היה בימי עוקר הרים כמותו
י' ויהיה אומר * כל ממני ישראל לפני
קליפת השום חוץ מן הקרח (הו"פ):
לפסול אם כגווייה. אם אכל אובלין
עמאין ע"ג שזין אובל עממא אדס
כגנע ז"י אכלי מיייהו חצי פרס
דהיינו שני ביצים נפסל מלאכול
במזונה כדחנן בפירקין דלקמן (דף
פ"ה.) וחצי חזיה לפסול את הגווייה.
וחצי היינו פרס ל' פרסה וחצי
חזיה היינו חצי פרס: אלא משום
דפני עירוב דומיא דטומאת אובלין
דמשמע כל שהו עממא טומאת
אובלין יש לו מזון שמי סעודות חוי
לעירוב ופוחתין בני טמיו ניהו:
ר' שמעון בן אלעזר. כמעשר עני
שמחלקן לעניים הרבה על הגורן
קאי וקאמר אין פוחתין לעני בגורן
מהאי שיעור דכתיב' ומת ללוי לגר
לימים ולא למנה וכו' מהכי לא הוי
נמיה: טובל. [א] שמעית [ב] שגליטרא
ולעירא הוה לוג: וכן לעירוב. דחלק
דמי בגורן נמי מזון שמי סעודות
היא כדלמר לקמן: ו"ג ופני נמי
ליהו כ' אפרסקין. ומיסקינא כתיבתא:
שכיבי. אמתין לקמן: כל שהו אלא משום
כדי לאכול בו אלא לאו אלא משום
סעודות: דליהו כולה סעודתא מההוא
מינא ענין אלא כל מידי לפוס
חשיבותיה אם ליפתן אדס ריגל
לפת בו את הפת (שיעורו כדי ללפת
בן את הפת) לשמי סעודות ואס
דבר הרגיל ללא כקנינה סעודה הוה
שיעורו כדאי אדס ריגל להציא
קנינה ל' סעודות: שרי ליה מריה.
יקמחו לו אדונוס) עד דבר זה לרבי
מנשיא: דאלא אמרייתא ניהליה.
נראה דלמר רב וכן לעירוב אמתי'
דמפרס ואילו הוה אמתיה לגורסק
נר דרי אכריתא: אין פוחתין לעני
בגורן. כמעשר עני אס יש לו הרבה
לחלק וזלו עניים הרבה והוה מחלק
לכל אחד אל יפחות לו משיעור זה
דמיה בענין. והכ"ס וקתני היה לו
דבר מועט נותן לפניהם אס מחלקין
ביניהן: מהאי קב פיעין. ואס שעורין
קב ואס כוסמין קב ויגמול קרי להו
לאחר שדנדסין בעירוב קרי להו
דביה שבו אטו מנוול גמדה אלא

בשיל ולא בשיל. קטיל גברא: איכא
והא חזינן איניש דאכלי ולא מייתי
הסס כבשיל ולא בשיל. כי קאמר
רב המנונה אין מערבין כבשיל ולא
שפיתא הקדירה: ועבדי טוך טוך.
עד שנימוח וכשכחו רומח דומה
כמשמיע קול זה טוך טוך פ':
הריני כבן עזאי בשוקי כסברא.
יומא כדיתא הוה ליה לרבא ואמר להו
לתלמידיו השמא לילי דמתאי והריני
מומין להשיב כחריפות לכל מי שישאלני
כבן עזאי שהיה דורש בשוקי כסברא
ולא היה בימי עוקר הרים כמותו
י' ויהיה אומר * כל ממני ישראל לפני
קליפת השום חוץ מן הקרח (הו"פ):
לפסול אם כגווייה. אם אכל אובלין
עמאין ע"ג שזין אובל עממא אדס
כגנע ז"י אכלי מיייהו חצי פרס
דהיינו שני ביצים נפסל מלאכול
במזונה כדחנן בפירקין דלקמן (דף
פ"ה.) וחצי חזיה לפסול את הגווייה.
וחצי היינו פרס ל' פרסה וחצי
חזיה היינו חצי פרס: אלא משום
דפני עירוב דומיא דטומאת אובלין
דמשמע כל שהו עממא טומאת
אובלין יש לו מזון שמי סעודות חוי
לעירוב ופוחתין בני טמיו ניהו:
ר' שמעון בן אלעזר. כמעשר עני
שמחלקן לעניים הרבה על הגורן
קאי וקאמר אין פוחתין לעני בגורן
מהאי שיעור דכתיב' ומת ללוי לגר
לימים ולא למנה וכו' מהכי לא הוי
נמיה: טובל. [א] שמעית [ב] שגליטרא
ולעירא הוה לוג: וכן לעירוב. דחלק
דמי בגורן נמי מזון שמי סעודות
היא כדלמר לקמן: ו"ג ופני נמי
ליהו כ' אפרסקין. ומיסקינא כתיבתא:
שכיבי. אמתין לקמן: כל שהו אלא משום
כדי לאכול בו אלא לאו אלא משום
סעודות: דליהו כולה סעודתא מההוא
מינא ענין אלא כל מידי לפוס
חשיבותיה אם ליפתן אדס ריגל
לפת בו את הפת (שיעורו כדי ללפת
בן את הפת) לשמי סעודות ואס
דבר הרגיל ללא כקנינה סעודה הוה
שיעורו כדאי אדס ריגל להציא
קנינה ל' סעודות: שרי ליה מריה.
יקמחו לו אדונוס) עד דבר זה לרבי
מנשיא: דאלא אמרייתא ניהליה.
נראה דלמר רב וכן לעירוב אמתי'
דמפרס ואילו הוה אמתיה לגורסק
נר דרי אכריתא: אין פוחתין לעני
בגורן. כמעשר עני אס יש לו הרבה
לחלק וזלו עניים הרבה והוה מחלק
לכל אחד אל יפחות לו משיעור זה
דמיה בענין. והכ"ס וקתני היה לו
דבר מועט נותן לפניהם אס מחלקין
ביניהן: מהאי קב פיעין. ואס שעורין
קב ואס כוסמין קב ויגמול קרי להו
לאחר שדנדסין בעירוב קרי להו
דביה שבו אטו מנוול גמדה אלא

בשיל ולא בשיל. קטיל גברא: איכא
והא חזינן איניש דאכלי ולא מייתי
הסס כבשיל ולא בשיל. כי קאמר
רב המנונה אין מערבין כבשיל ולא
שפיתא הקדירה: ועבדי טוך טוך.
עד שנימוח וכשכחו רומח דומה
כמשמיע קול זה טוך טוך פ':
הריני כבן עזאי בשוקי כסברא.
יומא כדיתא הוה ליה לרבא ואמר להו
לתלמידיו השמא לילי דמתאי והריני
מומין להשיב כחריפות לכל מי שישאלני
כבן עזאי שהיה דורש בשוקי כסברא
ולא היה בימי עוקר הרים כמותו
י' ויהיה אומר * כל ממני ישראל לפני
קליפת השום חוץ מן הקרח (הו"פ):
לפסול אם כגווייה. אם אכל אובלין
עמאין ע"ג שזין אובל עממא אדס
כגנע ז"י אכלי מיייהו חצי פרס
דהיינו שני ביצים נפסל מלאכול
במזונה כדחנן בפירקין דלקמן (דף
פ"ה.) וחצי חזיה לפסול את הגווייה.
וחצי היינו פרס ל' פרסה וחצי
חזיה היינו חצי פרס: אלא משום
דפני עירוב דומיא דטומאת אובלין
דמשמע כל שהו עממא טומאת
אובלין יש לו מזון שמי סעודות חוי
לעירוב ופוחתין בני טמיו ניהו:
ר' שמעון בן אלעזר. כמעשר עני
שמחלקן לעניים הרבה על הגורן
קאי וקאמר אין פוחתין לעני בגורן
מהאי שיעור דכתיב' ומת ללוי לגר
לימים ולא למנה וכו' מהכי לא הוי
נמיה: טובל. [א] שמעית [ב] שגליטרא
ולעירא הוה לוג: וכן לעירוב. דחלק
דמי בגורן נמי מזון שמי סעודות
היא כדלמר לקמן: ו"ג ופני נמי
ליהו כ' אפרסקין. ומיסקינא כתיבתא:
שכיבי. אמתין לקמן: כל שהו אלא משום
כדי לאכול בו אלא לאו אלא משום
סעודות: דליהו כולה סעודתא מההוא
מינא ענין אלא כל מידי לפוס
חשיבותיה אם ליפתן אדס ריגל
לפת בו את הפת (שיעורו כדי ללפת
בן את הפת) לשמי סעודות ואס
דבר הרגיל ללא כקנינה סעודה הוה
שיעורו כדאי אדס ריגל להציא
קנינה ל' סעודות: שרי ליה מריה.
יקמחו לו אדונוס) עד דבר זה לרבי
מנשיא: דאלא אמרייתא ניהליה.
נראה דלמר רב וכן לעירוב אמתי'
דמפרס ואילו הוה אמתיה לגורסק
נר דרי אכריתא: אין פוחתין לעני
בגורן. כמעשר עני אס יש לו הרבה
לחלק וזלו עניים הרבה והוה מחלק
לכל אחד אל יפחות לו משיעור זה
דמיה בענין. והכ"ס וקתני היה לו
דבר מועט נותן לפניהם אס מחלקין
ביניהן: מהאי קב פיעין. ואס שעורין
קב ואס כוסמין קב ויגמול קרי להו
לאחר שדנדסין בעירוב קרי להו
דביה שבו אטו מנוול גמדה אלא

בשיל ולא בשיל. קטיל גברא: איכא
והא חזינן איניש דאכלי ולא מייתי
הסס כבשיל ולא בשיל. כי קאמר
רב המנונה אין מערבין כבשיל ולא
שפיתא הקדירה: ועבדי טוך טוך.
עד שנימוח וכשכחו רומח דומה
כמשמיע קול זה טוך טוך פ':
הריני כבן עזאי בשוקי כסברא.
יומא כדיתא הוה ליה לרבא ואמר להו
לתלמידיו השמא לילי דמתאי והריני
מומין להשיב כחריפות לכל מי שישאלני
כבן עזאי שהיה דורש בשוקי כסברא
ולא היה בימי עוקר הרים כמותו
י' ויהיה אומר * כל ממני ישראל לפני
קליפת השום חוץ מן הקרח (הו"פ):
לפסול אם כגווייה. אם אכל אובלין
עמאין ע"ג שזין אובל עממא אדס
כגנע ז"י אכלי מיייהו חצי פרס
דהיינו שני ביצים נפסל מלאכול
במזונה כדחנן בפירקין דלקמן (דף
פ"ה.) וחצי חזיה לפסול את הגווייה.
וחצי היינו פרס ל' פרסה וחצי
חזיה היינו חצי פרס: אלא משום
דפני עירוב דומיא דטומאת אובלין
דמשמע כל שהו עממא טומאת
אובלין יש לו מזון שמי סעודות חוי
לעירוב ופוחתין בני טמיו ניהו:
ר' שמעון בן אלעזר. כמעשר עני
שמחלקן לעניים הרבה על הגורן
קאי וקאמר אין פוחתין לעני בגורן
מהאי שיעור דכתיב' ומת ללוי לגר
לימים ולא למנה וכו' מהכי לא הוי
נמיה: טובל. [א] שמעית [ב] שגליטרא
ולעירא הוה לוג: וכן לעירוב. דחלק
דמי בגורן נמי מזון שמי סעודות
היא כדלמר לקמן: ו"ג ופני נמי
ליהו כ' אפרסקין. ומיסקינא כתיבתא:
שכיבי. אמתין לקמן: כל שהו אלא משום
כדי לאכול בו אלא לאו אלא משום
סעודות: דליהו כולה סעודתא מההוא
מינא ענין אלא כל מידי לפוס
חשיבותיה אם ליפתן אדס ריגל
לפת בו את הפת (שיעורו כדי ללפת
בן את הפת) לשמי סעודות ואס
דבר הרגיל ללא כקנינה סעודה הוה
שיעורו כדאי אדס ריגל להציא
קנינה ל' סעודות: שרי ליה מריה.
יקמחו לו אדונוס) עד דבר זה לרבי
מנשיא: דאלא אמרייתא ניהליה.
נראה דלמר רב וכן לעירוב אמתי'
דמפרס ואילו הוה אמתיה לגורסק
נר דרי אכריתא: אין פוחתין לעני
בגורן. כמעשר עני אס יש לו הרבה
לחלק וזלו עניים הרבה והוה מחלק
לכל אחד אל יפחות לו משיעור זה
דמיה בענין. והכ"ס וקתני היה לו
דבר מועט נותן לפניהם אס מחלקין
ביניהן: מהאי קב פיעין. ואס שעורין
קב ואס כוסמין קב ויגמול קרי להו
לאחר שדנדסין בעירוב קרי להו
דביה שבו אטו מנוול גמדה אלא

בשיל ולא בשיל. קטיל גברא: איכא
והא חזינן איניש דאכלי ולא מייתי
הסס כבשיל ולא בשיל. כי קאמר
רב המנונה אין מערבין כבשיל ולא
שפיתא הקדירה: ועבדי טוך טוך.
עד שנימוח וכשכחו רומח דומה
כמשמיע קול זה טוך טוך פ':
הריני כבן עזאי בשוקי כסברא.
יומא כדיתא הוה ליה לרבא ואמר להו
לתלמידיו השמא לילי דמתאי והריני
מומין להשיב כחריפות לכל מי שישאלני
כבן עזאי שהיה דורש בשוקי כסברא
ולא היה בימי עוקר הרים כמותו
י' ויהיה אומר * כל ממני ישראל לפני
קליפת השום חוץ מן הקרח (הו"פ):
לפסול אם כגווייה. אם אכל אובלין
עמאין ע"ג שזין אובל עממא אדס
כגנע ז"י אכלי מיייהו חצי פרס
דהיינו שני ביצים נפסל מלאכול
במזונה כדחנן בפירקין דלקמן (דף
פ"ה.) וחצי חזיה לפסול את הגווייה.
וחצי היינו פרס ל' פרסה וחצי
חזיה היינו חצי פרס: אלא משום
דפני עירוב דומיא דטומאת אובלין
דמשמע כל שהו עממא טומאת
אובלין יש לו מזון שמי סעודות חוי
לעירוב ופוחתין בני טמיו ניהו:
ר' שמעון בן אלעזר. כמעשר עני
שמחלקן לעניים הרבה על הגורן
קאי וקאמר אין פוחתין לעני בגורן
מהאי שיעור דכתיב' ומת ללוי לגר
לימים ולא למנה וכו' מהכי לא הוי
נמיה: טובל. [א] שמעית [ב] שגליטרא
ולעירא הוה לוג: וכן לעירוב. דחלק
דמי בגורן נמי מזון שמי סעודות
היא כדלמר לקמן: ו"ג ופני נמי
ליהו כ' אפרסקין. ומיסקינא כתיבתא:
שכיבי. אמתין לקמן: כל שהו אלא משום
כדי לאכול בו אלא לאו אלא משום
סעודות: דליהו כולה סעודתא מההוא
מינא ענין אלא כל מידי לפוס
חשיבותיה אם ליפתן אדס ריגל
לפת בו את הפת (שיעורו כדי ללפת
בן את הפת) לשמי סעודות ואס
דבר הרגיל ללא כקנינה סעודה הוה
שיעורו כדאי אדס ריגל להציא
קנינה ל' סעודות: שרי ליה מריה.
יקמחו לו אדונוס) עד דבר זה לרבי
מנשיא: דאלא אמרייתא ניהליה.
נראה דלמר רב וכן לעירוב אמתי'
דמפרס ואילו הוה אמתיה לגורסק
נר דרי אכריתא: אין פוחתין לעני
בגורן. כמעשר עני אס יש לו הרבה
לחלק וזלו עניים הרבה והוה מחלק
לכל אחד אל יפחות לו משיעור זה
דמיה בענין. והכ"ס וקתני היה לו
דבר מועט נותן לפניהם אס מחלקין
ביניהן: מהאי קב פיעין. ואס שעורין
קב ואס כוסמין קב ויגמול קרי להו
לאחר שדנדסין בעירוב קרי להו
דביה שבו אטו מנוול גמדה אלא

מוסף רש"י

ועבדי טוך טוך. לומר
שטקן ונמחא מלד וקול
דחמייהו כשפתח כקול חוץ
מן (ברכות ד"ה) הריני
בבן עזאי בשוקי
כסברא. י"ח אמר היה
דעמו ללילה. אמר הריני
כאן כשמוציא מן
השוק דבר לשאל בטומא
וכמרייתא כבן עזאי שהיה
מריף ודורש בשוקי כסברא
וסוטה ה' וכו' פ"ה ט"ו
ג' א"ל: הריני מסוכה
מחסיפא שאני דבין יוסף
בבן עזאי שהיה מסוכה
בשוקי כסברא. (מתני'
בבבב' פ"ג ט"ז) חשיב
קן עזאי אמר כל המי
ישאל לפני קליפת השום
וע"כ ל' אין למירין מן
הכללות. כל היכא דתנן
כלל לא איתרין דוקא הוה
דלמלא כלל דלא קתני
במתני' וזילת מילי
דלמנו כהוא כלל
ואפילו במקום שנאמר
בו חרץ. מדרב פלוגי
דלמלא למירין מהלמסיק
לשאל וזילת דק כללית
אפילו לא לא ליפתן מיה
דלמלא שיר ולא ליפתן לא
מאי דפני (ירוש' כ"ג וכו' פ"ו
קדושין ל"ד.)

רבינו הגנאל (הפסד)

(לענין) [לענין] בגורן
מחצי קב חטין וקב
שעורין. ר' טאד אמר
חצי קב וקב וחצי
כוסמין. וקב רגורות או
מנה דביה ר"ע אמרין
פרס. חצי לוג יין ר'
עקיבא אומר רביעיות.
אמר רביעיות שפ"ר עקיבא
אמר רביעיות ושאר כל
הפירות אמר אבא שאול
כדי שימכרם ויקח בהן
מזון שתי סעודות. והוא
אמר את רב וכן לעירוב.
(בבב' נעל ז' ו' הברייתא.
וימא אולמיה דמתני'
מכריתא. משום דהני
בבבב' תבלין. ותבלין
לאו בני אכילה ולא בני
עירוב ניהו. אמר תמי'
(מילתא) [מי לא תני
חטין ושעורין דלאו בני
אכילה ניהו. אלא חשיב
דקתני כמתני' ושאר לוג
יין. ואמר רב מערבין
בשתי רביעיות של יין.
ס"ה כי אמר רב וכן
לעירוב אמתין. קאמר
ש"ס. ואם הוא יין כמבול